

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**«УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА,
СУСПІЛЬСТВО»**

**ІІІ МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

24–25 березня 2021 року
Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист ІМЗО № 22.1/10-83 від 19.01.2021

Тези доповідей

Частина 3

КИЇВ 2021

УДК 33+316.7](477)

Е 457

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського університету культури
(протокол № 7 від 5 березня 2021р.)*

Е 457 Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 24–25 берез., 2021 р. / М-во освіти і науки України; Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, Част.3, 2021. –218 с.

Збірник містить наукові тези Міжнародної науково-практичної конференції «Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство», яка відбулася 24–25 березня 2021 р. Спів організатори: Інститут модернізації змісту освіти; Батумський державний університет мистецтв; Грузія; Білоруська державна академія мистецтв, Білорусь; Вища школа менеджменту в Варшаві, Польща. Матеріали містять певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів та будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців економічної та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції
©Київський університет культури, 2021
© Автори тез, 2021

ЗМІСТ

Секція 6

ПРАВО ТА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВЗАЄМОДІЇ
ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<i>Багіров С. Р., Ищук В. М.</i>	ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗМУ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО ПОМИЛУВАННЯ	9
<i>Зайцева А. В.</i>	ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВА ТА КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ПОСТПАНДЕМІЧНОГО ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ	12
<i>Кабанець О. С.</i>	СУЧАСНІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	15
<i>Ластовський В. В.</i>	ПРАВОВІ, КУЛЬТУРНІ ТА ГЕОПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ СТВОРЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ	18
<i>Оборська С. В., Полякова Т. І.</i>	ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КІБЕРКУЛЬТУРИ	21
<i>Тимцуник В.І., Кропивянський В. В.</i>	МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗАДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	24
<i>Шумський П. В., Крижановська К.О.</i>	ВИДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ	27
<i>Шумський П. В., Шумський П. О.</i>	МОРАЛЬ І ЮРИДИЧНА ЕТИКА	31
<i>Шумський П. В.</i>	ПРАВО ТА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВЗАЄМОДІЇ	34

Секція 7

ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ПІДПРИЄМСТВО, РЕГІОН, КРАЇНА

<i>Vovk S. M.</i>	IMPROVING THE MECHANISMS OF MEDICAL AND SOCIAL WORK OF HOSPITALS IN THE CONTEXT OF SYSTEMIC CHANGES	38
-------------------	--	----

<i>Бабець І. Г.</i>	ОЦІНКА РОЛІ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	40
<i>Беновська Л. Я.</i>	СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ	44
<i>Березіна О. Ю.</i>	ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	47
<i>Веценура Н. В.</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ: ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ В УМОВАХ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	50
<i>Вовк Т. В.</i>	ОСНОВНІ ЕТАПИ ОЦІНКИ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ ОСВІТОЮ У ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	53
<i>Гарафанова О. І., Чернухін М. О.</i>	АНАЛІЗ МОДНИХ ПРОДУКТІВ ЯК ОБ'ЄКТІВ ІНДУСТРІЇ МОДИ	55
<i>Дяченко Л. А.</i>	СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН У КОНТЕКСТІ ФОРУМУ ДАВОС-2021	58
<i>Жабинець О. Й.</i>	ПОТЕНЦІАЛ СЕКТОРУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	60
<i>Забарна Е. М.</i>	ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	63
<i>Задорожнюк Н. О.</i>	РОЗВИТОК БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА	66
<i>Захарова О. В., Худєєва К. К.</i>	ВИБІР МІЖ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	69
<i>Ішук Л. І., Бірук Т. С.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	72

<i>Ищук Л. І., Гресик Я. В.</i>	ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІНИ ВАЛЮТНОГО КУРСУ В УКРАЇНІ ТА ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИНУЛИ НА ЙОГО ЗМІНУ	75
<i>Кінзерська О. О.</i>	ОСОБЛИВОСТІ СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	79
<i>Калінін О. В., Горбань Д. В.</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ АСПЕКТІВ В ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ	82
<i>Ковальчук Т. Г., Загарій В. К.</i>	ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ КРИЗ ТА ЇХ НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	85
<i>Курбатова Т. О., Лисенко Д. А.</i>	ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ЕКОЛОГІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	89
<i>Лещух І. В.</i>	ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЛОКАЛЬНОЇ СТРУКТУРНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ МІСТ-ПРОМИСЛОВИХ ЦЕНТРІВ	91
<i>Маковоз О. С., Бабаніна К. І.</i>	БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	94
<i>Мареха І. С., Бондаренко С. І.</i>	МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ ЕКОЛОГІЧНИХ ПОДАТКОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ УМОВАМ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПЕЦИФІКИ ТА ПРІОРИТЕТАМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	98
<i>Ніколаєва А. М., Шевчук О. А.</i>	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР У КОНТЕКСТІ ЇХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	101
<i>Олександренко І. В.</i>	ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	104
<i>Перерва П. Г., Зозуля М. А.</i>	АНТИКРИЗИСНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ НА ОСНОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	107

<i>Печеранський І. П.</i>	КРИТИКА НЕАКТУАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ДОВГОСТРОКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ «НОВОГО ПРОСВІТНИЦТВА» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЮВІЛЕЙНОЇ ДОПОВІДІ РИМСЬКОГО КЛУБУ 2018 РОКУ)	110
<i>Пиріг С. О.</i>	РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	112
<i>Ревенко А. Д.</i>	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І «ПІДРИВНІ» ТЕХНОЛОГІЇ	115
<i>Романів П. В.</i>	УМОВИ МІЖНАРОДНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ РЕГІОНУ	119
<i>Сілакова Г. В.</i>	КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	122
<i>Синюра-Ростун Н. Р.</i>	ТІНІЗАЦІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ТРЕНДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ	126
<i>Слинько М. Ю.</i>	МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	130
<i>Сотник І. М., Долгошеєва О. І.</i>	ШЕРІНГОВА ЕКОНОМІКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	133
<i>Тимцуник В. І., Білоус О. О.</i>	МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	136
<i>Ткач С. М.</i>	ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ РЕГІОНУ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	140
<i>Трипольська Г. С., Сотник І. М.</i>	ОЦІНЮВАННЯ ПОВНОЇ ВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА АТОМНОЇ ЕНЕРГІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕНЕРГЕТИКИ	142

*Слинько М. Ю.,
здобувач ступеня докт. філософії,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси, Україна*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Кінець першого десятиріччя ХХІ ст. ознаменувався появою нового інструменту у сучасному портфелі регіонального менеджменту – розумної спеціалізації або смарт-спеціалізації. Сам термін «смарт-спеціалізація» з'явився та змістовно сформувався десь на протязі 2005–2007 рр. та перша його документально закріплена згадка у науковому середовищі була нами знайдена у 2007 р. в праці Д. Форей (D. Foray) та Б. Ван Арк (B. Van Ark), яку було присвячено механізмам прискороного залучення інновацій та новітніх розробок до економіки країн Європи [1]. Формування ж методологічних основ смарт-спеціалізації відбувалося дослідним шляхом на території розвинутих країн Європи та світу протягом кількох наступних років. При цьому кожна країна обрала свій шлях реалізації даного інструменту і зіткнулася з тими чи іншими складнощами, залежно від потужності впливу яких отримала або не отримала бажаний результат. Вивчення, переосмислення та систематизація досвіду кожної країни та території (як позитивного, так і негативного) має сформувати узагальнення бачення меж та особливостей використання смарт-спеціалізації, дотримання яких Україною має мінімізувати ризик невиконання поставлених цілей щодо оздоровлення та досягнення конкурентоспроможності економіки.

Розглянемо досвід смарт-спеціалізації на прикладі одного регіону Бельгії – Фламандський регіон або Фландрія. В якості смарт-спеціалізації регіону було обрано два абсолютно різних види економічної діяльності – нанотехнології для здоров'я (і для медицини) та досягнення конкурентоспроможного хімічного сектору економіки регіону.

Вибір в якості смарт-спеціалізації першого виду економічної діяльності було здійснено фахівцями на основі досліджень міжнародних ринків, що дозволило визнати «нанотехнології для здоров'я» як сферу діяльності, що розвивається найбільшими темпами та яка здатна кардинальним чином змінити та суттєво підвищити якість життя людини. Для реалізації смарт-спеціалізації у межах кластеру було об'єднано зусилля та потенційні можливості двох видів економічної діяльності регіону – ІТ-сфери та фармацевтики, що мало дозволити ефективно розв'язувати нагальні соціальні проблеми регіону [2, с. 61]. Сферу ІТ у кластері представив міжнародний центр ІМЕС (Interuniversity Microelectronics Centre), що на світовому рівні розробляє технологічні платформи цифрових технологій та наноелектроніки для регіонального, європейського та глобального рівнів, інтегруючи як життєвий цикл технологій, так і безпосередніх учасників створення додаткової вартості в різних областях діяльності людини [3]. Сфера медицини та фармацевтики була представленаю всесвітньо відомим Інститутом досліджень та розробок в області біотехнологій VIB, структура якого складалася з восьми тематичних науково-дослідних центрів, вбудованих

в діяльність п'яти університетів Фландрії – Ghent University, KU Leuven, University of Antwerp, Vrije Universiteit Brussel and Hasselt University [4]. До проєкту також було залучено клінічну інфраструктуру регіону, яку представлено однією з найбільших лікарень Європи, розташованою у м. Левен, та трьома потужними університетськими лікарнями регіону. У основу функціонування кластера було покладено досягнення трьох амбітних цілей: підвищення рівня здоров'я населення регіону і країни; створення економічних переваг для економіки регіону через запровадження конкурентоспроможного виробництва та завоювання Фландрією міжнародного ринку в сфері нанотехнологій для здоров'я.

Проте у повній мірі досягти проголошених цілей смарт-спеціалізації бельгійському регіону не вдалося. Однією з причин невдачі можна вважати той факт, що розпочаті ініціативи не мали безпосередньої підтримки та ефективної координації від керівництва регіону та галузі, що поступово призвело до розбалансування інтересів стейкхолдерів, скорочення масштабів наукових досліджень та у кінцевому рахунку – до згортання проєкту. Проте пізніше з'явилася надія на його продовження, так як три кластерні організації у сфері охорони здоров'я та біотехнологій Фландрії, а саме DSPValley, Pharma.be та FlandersBio взяли на себе зобов'язання по продовженню науково-дослідних робіт, що були свого часу розпочаті IMEC [2, с. 64]. Успіх цього проєкту значною мірою буде визначатися зміною ролі Уряду Фландрії у координації, стимулюванні та організаційному супроводі науково-дослідних робіт та виробничої діяльності у обраній сфері смарт-спеціалізації регіону.

Другим видом діяльності, який було покладено в основу смарт-спеціалізації Фламандського регіону, стала кластерна ініціатива FISCH (Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry) – інноваційно-підприємницька платформа, діяльність якої було спрямовано на докорінну інноваційну перебудову та відновлення функціонування фламандських підприємств хімічної промисловості [2, с. 66]. Ядром розвитку цього виду діяльності стало співробітництво Essencia Flanders (многопрофільна бізнес-федерація медико-біологічних та хімічних компаній Фландрії), VITO (the Flemish Institute for Technological Research – незалежна дослідницька організація в області чистих технологій та сталого розвитку) та державного дослідного інституту навколишнього середовища, енергії та матеріалів, розташованого у Фландрії. Хімічний кластер Фландрії є найбільшим у Європі і у 2011 р. його оборот становив 40 млрд євро, що вдвічі перевищувало середньоєвропейський показник [2, с. 66]. При цьому галузь постійно збільшувала свій потенціал та ефективність діяльності через значні обсяги інвестиції у модернізацію та розширення виробничих потужностей й залучення інноваційних технологій. Так, у 2011 р. до хімічної та медико-біологічної сфери регіону було спрямовано інвестиції обсягом 1,5 млрд євро на проведення НДДКР [2, с. 66]. Створення даного кластеру підтримав і Уряд Фландрії завдяки чому FISCH отримав статус «полюс компетентності» з відповідним бюджетом фінансування на інтелектуальний розвиток персоналу та проведення спеціальних наукових досліджень у галузі на світовому рівні.

Водночас в цілому даний проєкт також не дозволив вийти регіону на очікуваний рівень конкурентоспроможності через те, що на практиці відбулася невідповідність між досить високою інноваційно-технологічною й виробничою потужністю хімічного кластеру регіону, яка вже на момент входження Фландрії до процедур смарт-спеціалізації мала провідний для Європи рівень розвитку, і наявною посередньою науковою базою регіону, яка за оцінками фахівців та за об'єктивними показниками була нижчою за середній рівень по країні та Європі [2, с. 66]. Отже, потужна виробнича складова хімічної галузі не мала відповідної стартової наукової площадки для перспективного інноваційного ривка, для якого не вистачало фундаментальних, прикладних та експериментальних розробок, які б мали у безперервному режимі виконуватися на високому науковому рівні і тим самим збільшувати економічний та техніко-технологічний потенціал хімічної галузі Фландрії. Виходом з ситуації стало проведення більшості наукових досліджень на науково-виробничій базі безпосередніх учасників Essencia Flanders із залученням до прийняття ефективних управлінських рішень фахівців з інших регіонів країни та світу.

Нагромаджений позитивний та не дуже досвід у сфері реалізації проєктів смарт-спеціалізації Фландрії у 2012 р. було покладено в основу нової програми комплексного розвитку регіону FMP (The Flanders' Materials Programme), ініціатива створення якого належить OVAM – Державній Агенції по відходах Фландрії [5]. Метою програми стала побудова на території Фландрії економіки максимально замкненого циклу для досягнення регіоном сталого економічного зростання, підвищення рівня конкурентоспроможності та досягнення вимог і умов соціальної стабільності. З цією метою планувалося замінити всі технології виробництва та кардинальним чином змінити погляди суспільства на відходи ресурсів, що є особливо актуальним в умовах наявного гострого ресурсного дефіциту в Бельгії та Європі та суттєвих коливань цін на імпортовані ресурси. За базову сферу проєкту на першому етапі прийнято найбільш матеріалоємні види економічної діяльності – будівництво, біоекономіка, хімія та пластмаси, сільське господарство, із умовою поширення позитивного досвіду на інші сфери регіональної та національної економіки у майбутньому.

Програма FMP будувалася на поєднанні та взаємодії виробництва, наукових установ, влади та екологічних організацій та була заснована на реалізації 45 проєктів, що базувалися на інноваціях, інвестиціях, екологічному дизайні, застосуванні новітніх матеріалів і технологій, впровадженні ефективних методів управління [5]. Перешкодами до стовідсоткової реалізації цілей програми стали обмежені обсяги фінансування, збільшена вартість та не конкурентоспроможність на ринку перероблених ресурсів через високу додану вартість, недостатність знань і навичок для реалізації проєктів та відсутність на регіональному ринку праці достатнього числа висококваліфікованих фахівців.

Узагальнення проаналізованого досвіду у сфері реалізації процедур смарт-спеціалізації Фламандського регіону Бельгії дозволило зробити організаційні висновки та сформулювати вимоги, орієнтація на які регіонами України в своїй діяльності дозволить мінімізувати ризики соціально-економічної невдачі при запровадженні смарт-спеціалізації та досягти

поставлених нею цілей для всіх стейкхолдерів. Такими вимогами є: досягнення узгодженості діяльності всіх учасників завдяки дієвої координації процесу регіональною владою, наявність потужної освітньої та наукової бази, здатних забезпечити висококваліфікованими та інноваційно активними фахівцями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Foray, D., Van Ark, B. (2007). *Smart specialisation in a truly integrated research area is the key to attracting more R&D to Europe. Knowledge Economists Policy Brief, 1, October.* URL: https://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/policy_brief1.pdf. (Дата звернення 20.01.2021)
2. *Innovation-driven Growth in Regions: The Role of Smart Specialisation. Preliminary version. OECD. 2013. 202 p.* URL: <http://www.oecd.org/sti/inno/smart-specialisation.pdf>. (Дата звернення 20.01.2021)
3. Interuniversity Microelectronics Centre. URL: <https://www.imec-int.com/en>.
4. VIB. Life sciences research that improves life. URL: <https://vib.be/>. (Дата звернення 20.01.2021)
5. The Flanders' Materials Programme. URL: <https://eco.nomia.pt/contents/ficheirosinternos/vmp-eng-brochure-150ppi.pdf>. (Дата звернення 20.01.2021)

Сотник І. М.,
 докт. екон. н., професор,
 професор кафедри економіки, підприємництва
 та бізнес-адміністрування;
Долгошеєва О. І.,
 магістрант,
 Навчально-науковий інститут бізнесу,
 економіки та менеджменту,
 Сумський державний університет,
 м. Суми, Україна

ШЕРІНГОВА ЕКОНОМІКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Шерінгова економіка» (економіка спільного використання, економіка участі) є порівняно новим феноменом, який активно розвивається у багатьох країнах світу в останнє десятиліття. Головною відмінною рисою цієї економіки є бізнес-діяльність, заснована на технологіях, що дозволяє ділитися активами, фінансами або навичками.

Термін «шерінгова економіка» став активно використовуватися завдяки Л. Лесигу, автору книги «Remix: Making Art and Commerce Thrive in the Hybrid Economy» (2008) [1]. У ній він зазначав, що з поширенням інтернету користувачі надають перевагу спілкуванню онлайн, а фінансові транзакції все більше ґрунтуються на взаємній довірі, змінюючи поняття вартості товару та власності на нього. Відбуваються процеси конверсії товарів у послуги, за яких замість придбання товару люди воліють купувати лише послуги, що він надає,

**УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА, СУСПІЛЬСТВО»**

**III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

24–25 березня 2021 року

Тези доповідей

Частина 3

Відповідальний редактор:
Верезомська Ірина

Редактор:
Барабаш Світлана

Комп'ютерна верстка:
Семеренко Катерина

Дизайн обкладинки:
Кузнецова Алла

Підписано до друку 07.04.2021.
Формат 70×100/16. Друк офсетний.
Ум. друк. Арк11,49. Обл. вид. арк. 13,12.
Наклад 500 прим.
Замовлення № 4630.

Видавничий центр КНУКіМ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №4776 від 09.10.2014.